

Gdańsk, dnia 28 lipca 2022 r.

DKO-SW.0003.10.2022

SEKRETARIAT
PRZEWODNICZĄCEGO SEJMIKU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wpłynęło dnia 28. 07. 2022

Nr 621 podpis

39250/07/2022

Pan
Karol Guzikiewicz
Radny Województwa Pomorskiego
za pośrednictwem
Przewodniczącego Sejmiku
Województwa Pomorskiego

Odpowiadając na Pana interpelację z dnia 14 lipca 2022 r. (doręczoną 14 lipca 2022 r.) w sprawie *wzrostu wynagrodzeń na 2022 rok pracowników zatrudnionych w Jednostkach Samorządu Terytorialnego Województwa Pomorskiego*, należy wskazać, że niestety poziom wynagrodzeń pracowników samorządowych często jest niewspółmierny wobec posiadanego przez nich wykształcenia, kompetencji oraz prezentowanego zaangażowania w pracę, niemniej uzależniony jest on od działań władz centralnych i zmian legislacyjnych.

Gwarancja stabilnego zatrudnienia już nie wystarcza, a proponowane wynagrodzenia są coraz mniej satysfakcjonujące w zestawieniu z tymi oferowanymi w sektorze prywatnym. Zdaję sobie sprawę, że wynagrodzenia pracowników powinny być wyższe. Nie ulega to wątpliwości, ale wyjście naprzeciw tym oczekiwaniom wymagałoby też zmian legislacyjnych zapewniających uzyskiwanie wyższych dochodów przez samorządy województw, a także odmrożenia kwoty bazowej zapisanej w budżecie państwa. Brak działań strony rządowej w tym zakresie ogranicza możliwości Województwa w zapewnieniu bardziej konkurencyjnych wynagrodzeń pracowników samorządowych. Skuteczne zmiany pozwoliłyby na stworzenie adekwatnych warunków finansowych dla obecnych pracowników samorządowych oraz przyciągnęłyby nowych specjalistów do pracy w administracji publicznej.

Nie tylko niewspółmiernie niskie wynagrodzenia pracowników administracji publicznej powodują, że zawód urzędnika traci na swej wartości, a praca w urzędach administracji publicznej przestaje być atrakcyjna. Wpływ na to ma przede wszystkim polityka obecnego obozu rządzącego, który zamiast umacniać etos pracownika administracji publicznej i budować zaufanie obywateli do urzędników, wprowadza regulacje prawne, które dezawuuują pracę szeroko rozumianej administracji publicznej. Przykładem jest choćby likwidacja wymogu prowadzenia otwartych i konkurencyjnych naborów na wyższe stanowiska w służbie cywilnej, np. dyrektorów w urzędach administracji rządowej. Powołania na te stanowiska, od czasu wygrania przez PiS wyborów parlamentarnych, odbywają się na ogół w drodze zaproponowania stanowiska osobie z zewnątrz bez konieczności spełnienia jakichkolwiek kryteriów merytorycznych, najczęściej nominatom partyjnym bez wymaganych kompetencji

i doświadczenia. Prowadzi to do nieprzejrzystych i opartych o nietransparentne przesłanki nominacji na wyższe stanowiska w urzędach. Godzi to w etos pracy urzędnika w całej administracji publicznej, w tym samorządowej i prowadzi do postępującej degradacji prestiżu tego zawodu w oczach opinii publicznej.

W przeciwieństwie do obowiązujących zasad naborów na wyższe stanowiska urzędnicze w administracji rządowej, w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego (dalej: UMWP) obowiązują przejrzyste i konkurencyjne zasady zatrudniania oraz awansowania pracowników. Zdecydowana większość osób zajmujących dziś stanowiska kierownicze pochodzi z tzw. awansów pionowych, poprzedzonych często wieloletnią pracą w UMWP. Zatrudnieni pracownicy samorządowi w UMWP należycie dbają o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne.

Odnosząc się szczegółowo do przedstawionych w treści Pańskiej interpelacji kwestii, wyjaśniam, co następuje.

Ad 1 i 3. Odnośnie zmiany budżetu województwa na 2022 rok w celu wypracowania środków na wzrost wynagrodzeń dla pracowników oraz przedstawienia propozycji w tym zakresie, na wstępie - niezależnie od wprowadzonych w UMWP rozwiązań płacowych - chciałbym zapewnić Pana Radnego, że wykonując prawa i obowiązki pracodawcy dostrzegam pogarszającą się sytuację gospodarczą w naszym kraju przejawiającą się gwałtownym wzrostem obciążeń związanych ze spłatą kredytów mieszkaniowych i niespotykaną od dziesięcioleci dwucyfrową inflacją, co negatywnie wpływa na poziom życia pracowników.

Pomimo ograniczonych możliwości budżetowych, pragnę wyraźnie zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich lat polityka płacowa UMWP ukierunkowana była na zapewnienie pracownikom jak najlepszych poziomów wynagrodzeń. W samym tylko roku 2021 wzrost wynagrodzeń pracowników wyniósł średnio 18% wynagrodzenia miesięcznego. Naszym celem było ukształtowanie wynagrodzeń w taki sposób, by z jednej strony średnia pensja w UMWP nie odbiegała od średniego poziomu płacy w kraju, a z drugiej od standardów wynagrodzeń w całym sektorze administracji publicznej.

W tym miejscu należy wskazać, że ważny krok, w celu dodatkowego uatrakcyjnienia warunków finansowych oferowanych przez UMWP, został podjęty w tym roku, bowiem od 1 stycznia br. wprowadziliśmy możliwość przyznania pracownikom premii motywacyjnych dla osób szczególnie efektywnie wykonujących pracę. Warto dodać, że UMWP wypełnia misję przyjaznego pracodawcy poprzez m.in. dbałość o pozapłacowe systemy motywacyjne.

Kwestia wysokości wynagrodzeń nie jest jednak wyłącznie problemem UMWP, lecz wszystkich pracodawców, a zwłaszcza sektora samorządowego. Samorządy lokalne nie otrzymują z budżetu państwa adekwatnych środków pieniężnych na finansowanie pracowników realizujących zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Z wycieńczenia samego UMWP wynika, że w latach 2015-2021 Samorząd Województwa Pomorskiego przeznaczył ponad 10 mln zł na pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników, którzy powinni być w całości sfinansowani z budżetu państwa. Samorząd Województwa zmuszony jest dochodzić tych należności na drodze sądowej, lecz jest to długotrwała procedura. Dopiero wyrokiem z dnia 23 września 2021 r. Sygn. akt I C 1298/17 Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od Skarbu Państwa – Wojewody Pomorskiego na rzecz Województwa Pomorskiego kwotę 997.284,64 zł wraz z odsetkami tytułem kosztów poniesionych w 2015 r. na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Istotnym czynnikiem mającym oddziaływanie na sytuację finansową Województwa są wpływy z tytułu udziałów w CIT stanowiące około 70% dochodów własnych Województwa i około 60% dochodów ogółem. Rozchwiana polityka finansów publicznych obecnego rządu ma niestety duży wpływ na zmienność dochodów samorządów.

Zwracam uwagę, że administrację Samorządu Województwa Pomorskiego tworzy kilkanaście tysięcy pracowników realizujących ustawowe zadania Województwa, przy czym wynagrodzenia 950 pracowników Urzędu i 2270 pracowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych Województwa Pomorskiego (dalej: wsjo) finansowane są z budżetu Województwa. Potencjalne podwyżki wynagrodzenia obciążające budżet Województwa obejmowałyby więc aż 3220 pracowników samorządowych. Pensje osób realizujących zadania samorządu województwa w regionie, niezależnie od miejsca pracy, powinny być ze sobą skorelowane. Mając to na uwadze i planując ewentualne podwyższenie o 20% wynagrodzeń pracowników UMWP należy pamiętać, że podobnej skali regulacje płacowe trzeba by zastosować również wobec pracowników samorządowych wsjo. Oznaczałoby to konieczność wygospodarowania z budżetu Województwa na 2022 rok środków w wysokości około 60 mln zł. Podjęcie takiej decyzji, przy niestety coraz niższych wpływach do budżetu z powodu m.in. zmian podatkowych i niewystarczających dotacji z budżetu państwa na finansowanie zadań zleconych, stanowiłoby dodatkowe obciążenie dla budżetu Województwa.

Niewątpliwie aby utrzymać godne warunki wynagradzania pracowników odpowiadające poziomowi wynagrodzeń w innych samorządach istnieje potrzeba dokonania kolejnych zmian budżetu Województwa. Zmiany te muszą jednak uwzględniać aktualną oraz prognozowaną sytuację gospodarczą kraju, jak i sytuację finansową Województwa, m.in. wzrost cen energii, kosztów inwestycji, obsługi zadłużenia czy też zmniejszone wpływy do budżetu.

Należy przy tym pamiętać o dużej niepewności co do założeń makroekonomicznych istotnych dla planowania zmian budżetu obecnego i budżetu na kolejny rok. Obrazuje to fakt, że prognozowany poziom inflacji i PKB zakładany na etapie prac nad projektem budżetu Województwa na rok 2022 stanowił odpowiednio 2,8% i 4,3% i jak się okazało był zupełnie chybiony przez Narodowy Bank Polski (dalej: NBP). Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego w czerwcu br. inflacja osiągnęła poziom 15,5%, a najnowsze prognozy NBP zakładają szczyt inflacji na początku przyszłego roku – ze scenariuszem pesymistycznym 26% i scenariuszem najbardziej realnym 18,8% inflacji (zgodnie z *Projekcją inflacji i PKB* zawartą w lipcowym Raporcie o inflacji udostępnianym przez NBP).

Dlatego też Zarząd Województwa Pomorskiego prowadząc prace związane z projektem budżetu Województwa na rok 2023 dopiero po:

- uzyskaniu Informacji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej o kwocie wpływów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych CIT i udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT przekazywanej jednostkom samorządu terytorialnego do dnia 15 października,
- możliwych do oszacowania skutkach kryzysu gospodarczego,
- ustaleniu ewentualnej nadwyżki operacyjnej

będzie mógł z pełną odpowiedzialnością co do możliwości finansowych Województwa podejmować decyzje finansowe mające wpływ na projekt budżetu na rok 2023, niewątpliwie też te wiążące się z wynagrodzeniami pracowników.

Ad 2. W kwestii Pańskiego zapytania dotyczącego podwyżek wynagrodzeń w wsjo informuję, że jednostki te funkcjonują i wykonują zadania publiczne na podstawie różnych aktów prawnych, które często regulują kwestie wynagrodzeń zatrudnianych pracowników. Poszczególne grupy zawodowe borykają się z indywidualnymi problemami w zakresie poziomu wynagrodzeń uzależnionymi przede wszystkim od działań władz centralnych i rozwiązań przyjętych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

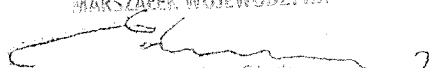
W tym miejscu dla przykładu chciałbym zwrócić uwagę na problem dotyczący wynagradzania tak ważnej i przywoływanej często w debacie publicznej grupy zawodowej jaką są nauczyciele oraz sposób ich potraktowania przez władze centralne. Niestety w dniu 28 kwietnia 2022 r. Sejm RP głosami 231 posłów głównie koalicji rządzącej odrzucił poprawki Senatu RP do projektu ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela zwiększającej średnie wynagrodzenie nauczycieli o 20%, a tym samym wzrost ten pozostał na poziomie jedynie 4,4%.

W załączeniu przedstawiam informację dotyczącą podwyżek wynagrodzeń w wsjo w podziale na obszary realizowanych zadań.

Podsumowując, informuję, że Samorząd Województwa Pomorskiego, pomimo trudnej sytuacji związanej z wysoką inflacją i nakręcaniem spirali cenowo-płacowej negatywnie oddziaływującej na dochody gospodarstw domowych, a także mając na uwadze działania rządu wymierzone w finansowanie samorządów terytorialnych, w miarę posiadanych możliwości i środków budżetowych prowadzi politykę płacową ukierunkowaną na zapewnienie pracownikom konkurencyjnych wynagrodzeń.

Jednocześnie, korzystając z okazji, chciałbym zachęcić Pana Radnego, aby w trosce o wynagrodzenia pracowników, jako radny Województwa i jednocześnie Wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Sejmiku Województwa Pomorskiego, a także przedstawiciel partii rządzącej, podjął działania mające na celu doprowadzenie do jak najszybszego uregulowania zaległości Skarbu Państwa względem Województwa oraz zwiększenia udziału procentowego samorządów terytorialnych we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i prawnych (CIT), a także przyznania im udziału we wpływach z innych źródeł np. z podatku od towarów i usług (VAT). Zagwarantowanie samorządom w Polsce stabilnych źródeł finansowania z pewnością przyczyni się do zapewnienia pracownikom lepszych warunków płacowych, a co za tym idzie zahamuje odpływ wartościowych osób z administracji publicznej.

Z poważaniem

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Mieczysław Struż

Załącznik:

Informacja dotycząca podwyżek wynagrodzeń w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych Województwa Pomorskiego.

Otrzymują:

1. Adresat;
2. Pan Jan Kleinsmidt – Przewodniczący Sejmiku Województwa Pomorskiego;
3. a/a.

Informacja dotycząca podwyżek wynagrodzeń w wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych Województwa Pomorskiego

1. Edukacja

W kwestii wynagrodzeń pracowników szkół i placówek oświatowych należy wskazać, że zatrudniani są w nich przede wszystkim nauczyciele, dla których corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, zgodnie z art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.), określa minister właściwy ds. oświaty i wychowania. Ostatnia regulacja w tym zakresie miała miejsce w roku 2022 r., tj. Minister Edukacji i Nauki rozporządzeniem z dnia 13 maja 2022 r. ustalił następujące minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, z dniem obowiązywania od 1 maja 2022 r. dla: nauczyciela stażysty – 3079 zł, co stanowiło wzrost o 130 zł; nauczyciela kontraktowego – 3167 zł, co stanowiło wzrost o 133 zł, nauczyciela mianowanego – 3597 zł, co stanowiło wzrost o 152 zł oraz nauczyciela dyplomowanego – 4224 zł, co stanowiło wzrost o 178 zł.

Obok wynagrodzenia zasadniczego na wynagrodzenia nauczycieli składają się dodatki przewidziane w art. 30 ust. 6 ustawy Karta Nauczyciela, których wysokość określa organ prowadzący. W konsekwencji powyższego średnie wynagrodzenie nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Województwo Pomorskie wynosi 5485,34 zł. Niezależnie od decyzji podejmowanych przez administrację rządową w odniesieniu do wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli, w miarę możliwości budżetu Województwa Pomorskiego, podejmowane były decyzje zwiększające wynagrodzenia pozostałych pracowników szkół i placówek oświatowych, tj. pracowników administracji i obsługi. Ostatnia regulacja w tym zakresie miała miejsce w styczniu 2022 r., tj. od 1 stycznia 2022 r. nastąpił wzrost wynagrodzeń pracowników administracji i obsługi średnio o 18%. W szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Województwo Pomorskie od 1 stycznia 2022 r. średnie wynagrodzenie pracowników administracji wynosi 6019,44 zł, a pracowników obsługi – 3919,77 zł.

2. Ochrona zdrowia

Odnosnie ochrony zdrowia należy wskazać, że wszystkie podmioty lecznicze Samorządu Województwa Pomorskiego, za wyjątkiem Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy, finansowane są na podstawie umów z Narodowym Funduszem Zdrowia. Płace regulowane są przepisami prawa na poziomie poszczególnych zawodów medycznych. Niezależnie od powyższego część środków na wynagrodzenia jest przekazywana podmiotom leczniczym na podstawie odrębnych przepisów prawa wydawanych w ciągu ostatnich 7 lat, jak np. dodatki dla pielęgniarek i położnych, wynagrodzenia rezydentów i stażystów czy dodatki covidowe.

3. Zagospodarowanie przestrzenne i ochrona środowiska

W kwestii wynagrodzeń pracowników Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w Słupsku, Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego w Gdańsku oraz Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Gdańsku, informuję, że w styczniu 2022 r. nastąpił odpowiednio wzrost średnio o około 20%, 19% i 18% wynagrodzenia brutto.

4. Transport i drogownictwo

Odnośnie Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku (dalej: ZDW) wskazuję, że ostatnia podwyżka wynagrodzeń pracowników ZDW miała miejsce we wrześniu 2021 r. (z wyrównaniem od miesiąca sierpnia) i w skali roku kształtowała się na poziomie 7,39%, co realnie przełożyło się na faktyczny wzrost wynagrodzeń od miesiąca sierpnia do grudnia 2021 r. średnio o 15,4% na jednego pracownika.

W kwestii wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego wyjaśniam, że są one samorządowymi jednostkami organizacyjnymi posiadającymi osobowość prawną i samofinansującymi się. Zasadniczy wzrost wynagrodzeń w ww. ośrodkach będzie możliwy w przypadku podwyżki opłat za egzaminy pozostających bez zmian od 2013 r., a które zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego oraz stawek wynagrodzenia związanych z uzyskiwaniem uprawnień przez egzaminatorów (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 974). Jednocześnie należy zaznaczyć, że wynagrodzenie egzaminatorów jest regulowane rozporządzeniem Ministra Transportu z dnia 11 października 2007 r. w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy kandydatów na kierowców i kierowców (Dz. U. z 2007 r. Nr 197, poz. 1437).

5. Kultura

Odnosząc się do wynagrodzeń pracowników instytucji kultury należy wskazać, że Samorząd Województwa Pomorskiego w miarę możliwości budżetowych w ostatnich latach zwiększał dotacje dla instytucji kultury z przeznaczeniem na wzrost wynagrodzeń, w tym w 2018 r. - 5 443 460 zł, a w 2020 r. - 11 810 000 zł. Uchwałą Nr 470/XXXIX/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. został przyjęty budżet Województwa na 2022 rok, w którym dotacje podmiotowe dla instytucji kultury uwzględniają podwyżki wynagrodzeń dla pracowników (w średniej wysokości 10% w stosunku do wynagrodzenia brutto dla pracowników wojewódzkich instytucji kultury oraz w średniej wysokości 5% w stosunku do wynagrodzenia brutto dla pracowników instytucji współpracujących).

6. Pomoc społeczna i przeciwdziałanie bezrobociu

Odnośnie pracowników instytucji z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałaniu bezrobociu informuję, że wzrost wynagrodzeń pracowników Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku, Domu im. J. Korczaka Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Gdańsku oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku nastąpił od stycznia 2022 r. i stanowi odpowiednio około 18%, 18% i 13%.